

Utdrag af Domboken, hållen å Lagtima Höste-Tinget med Åkers Härad
uti Tingshuset i Strengnäs Stad den 25 October 1850.

S:D: Bonderne Anders Jansson och Pehr Ersson i Ellma Guttorp i Vansö socken
hade till detta Ting uttagit stämning uppå Bonden Pehr Andersson i Staftorp
Länna Socken i ändamål som innehåller i följande ansökan:

Genom Konungens Befallningshafvande i Länet Utslag nedan den 15de
Juni 1768 är Skattehemmanet Staf eller Björketorp i Länna Socken anslaget
till deltagande i rotering uti Soldate-Roten Nr 614 af Öfverste Lieutenan-
tens eller numera Strengnäs Kompagnie af Södermanlands Kongl Regemente, hem-
manet Guttorp, eller Elma No 5 i Wansö Socken till understöd och styrka; men
Åboen å berörde Staftorp har under hwarjehanda föregifvande de sednare åren
undandragit sig de härmed förknippade skyldigheter; derföre få undertecknade
egare af Guttorp ödmjukast begära laga kallelse och stämning till Åkers
Härads instundande Höste Ting uppå Åboen å berörde Staftorps hemman i Länna
Socken Pehr Andersson uti påstående, att han måtte skyldig förklaras, att
ej mindre ersätta till oss de roterings skyldigheter för sednast förflutna
Tio år, hwilka han uragtlåtit fullgöra och wi således fått förskottswis be-
sörja, än ock att för framtiden tillförbindas, att sådant hemmanet åliggande
roterings skyldigheter fullgöra; hwarjemte wi förbehålla oss öppen talan
i målet och ersättning för Rättegångs Kostnaderne.

Guttorp den 24de September 1850. Anders Jansson. Pehr Ersson.

Wid upprop tillstädeskommo Parterne å ömse sidor personligen. Kärander-
ne åtföljdes af antaget rättegångsbiträde Landsfiscalen, Jägmästaren C:F:
Hedenström, som sedan stämmingsmemorialet blifvit uppläst, aflemnade det
derutinnan åberopade Utslag, hwaraf inhämtades, att Konungens Befallnings-
hafvande derigenom samt under åberopande af 5 § i Knechte Contractet den
5te December 1682 och Kongl Resolutionen den 25 Julii 1695, ålagt Staf-
eller Björketorp rotering uti Soldatroten No 614 af Öfverste Lieutenants
Compagnie, Guttorps hemman till understöd och styrka såsom ock liggande
inom Compagniet; hvarförutan Käranderne sjelfve, i afseende å krafvet,
ingåfwo en så lydande efterräkning:

"Räkning på utgifter för Soldaten No 614 för halfwa roten i spannmål
1/2 Tunna råg och 1/2 Tunna Korn och 25 Lispund hö och 25 Lispund halm om
året, som utgör en fjerdedel på Staftorp, Spannmål 1 Fjerdings råg, 1 D:o Korn
om året, dito 6 Lisp 5 ... hö, halm likaså
beklädnadsmedel för året
do Kobete
Quarnresor enligt Contractt om året
Torpets underhåll enligt Laga Syn år 1843 på Staftorp
1850 takning 2 Lisp halm
på 10 års Spannmål 10 fjerdings råg, do 10 fjerd korn

RG...
31 ...
18 .-
12.-
6.4.4

do 62 1/2 Lisp hö, do 62 1/2 Lisp halm, beklädnadsmedel	6:22.-
Kobeten	3:36.-
för Quarnresor	2:24.-
Enligt Synens innehåll	6: 4.4.
	<hr/>
Summa	18:32.4

Pehr Andersson afgaf skriftligt svaromål af följande ordalydelse: Enligt den mig tillställd af Anders Jansson och Per Ersson i Ellma Wansö Socken till detta Ting utwerkade stämning, vågar jag ödmjukast afgifva följande swaromål:

"Det jag, som innehafvare af hemmanet Staf- eller Björketorp i Länna Socken; hvilket hemman enligt stämningens innehåll verkligen blifwit år 1768 tillslagit hemmanet Ellma Guttorp i Wansö Socken till hjelp och understöd till Soldat Roten No 614 af nu warande Strengnäs Compagnie af Södermanlands Kongl regemente, skall hafwa uragtlåtit mina å hemmanet åliggande skyldigheter; det jag i intet afseende hwarken uracktlåtit eller sökt undandraga mig i detta fall af hemmanet utgående onera; för det 1sta har jag enligt 1830 års upprättade Kneckte Contract med roten, hvarå härmedelst i djup ödmjukhet bifogas transsumtet erlagt till fullö alla af mitt hemman deri ålagda onus; och för det andra har jag till fullö årligen erlagt till Soldaten min andel, och alldrig hört Soldaten derå anfört klagomål, som genom min uraktlåtenhet kunnat blifwa hufwud roten Ellma till någon olaga molest(?). Och för det 3dje får jag ödmjukast nämna det jag, sammanslagen strö rote tillika med 1/4 Mantal i Söder Årby Wansö Socken, samt 1/4 Mantal Gräfsäter och 1/8 Mantal Korptorp i Härad Socken till omnämnde Soldat Rote, förfrågade mig hos aflidne Herr FältKamereraren Hedin i Strengnäs, huru mycket skulle af min indelning i nämnde Rote, som äger 14 lika delar, årligen skulle utgå, och erhöill derå den skriftliga lapp, som härmed, ehuru illa medfaren, i djupaste ödmjukhet bifogas; innehållet derå har jag årligen på rätt dag lefvererat till Soldaten, dessutom lämnat honom den å min 1/14del belöpande säd efter Contractets 7de punct, såsom och fullgjort alla körningar efter tour, enligt Contractets 5te punct; och dessutom årligen ersatt Anders Jansson i Ellma å min del ... Banco, för Soldatens Kobete wid hufwud Roten; följakteligen begriper jag icke af hwad orsak jag är af hufwud roten ständ, hälst som om något fel skulle uppstådt, jag derom bordt blifwit underrättad; Finnandes jag mig således berättigad, att i djup ödmjukhet anhålla, det hufwud Roteinteressenterne Anders Jansson och Jan Ersson i Ellma måtte blifwa ålagda ersätta min härigenom iråkade Tingsuppwacktning med hwad Vållofliga Härads Rätten finner skäligt tilldöma. Staf- eller Björketorp i Länna Socken den 24 October 1850. Per Andersson.

Efter uppläsandet hvaraf Pehr Andersson jemwäl uppwisade de af honom åberopade handlingar, men hwilka, såsom af intet värde till honom genast återställdes; derefter Jägmästaren Hedenström, å Kärändens wagnar

bestred Svarandens gjorde invändningar alt afseende; emedan Roten wore delad i två halfwor, hwaraf Guttorp utgjorde den ena och de af Svaranden uppräknade hemman den andra, men det wore till den förra halfvan som Stafforp hörde, jämlikt ofvanberörde Utslag; Tilläggande Jägmästaren att hwardera halfvan låge i Roten för helt Mantal; äfwensom Jägmästaren sluteligen företedde såsom en förklaring öfwer eller uttydning af Utslaget, ett från Konungens Befallningshafvande den 30 December 1835 till dåvarande Compagnie Chefen aflåtet bref af innehåll, beträffande uppkommen tvist emellan Rotehållarne för ifrågavarande Rote om fördelningen af Soldatens rättigheter, att det syntes Konungens Befallningshafvande, som skulle den fördelning deraf som under förra Soldatens tid varit widtagen, hafwa till någon del grundat sig på nämnde Utslag, hwarigenom Stafforp blifwit anslaget icke åt hela Roten, utan Guttorps hemman enskildt till hjelp i Roteringsen.

Också medgaf Svaranden, på anmärkning af Käranden, att han förut hört till Guttorp, men skiljt sig derifrån för 14 eller 15 år tillbaka, hwarwid Käranderne, som äfwen då ägde Guttorp allt sedan låtit opåtaladt bero; Men när det för öfrigt wore honom aldeles likgiltigt med hwilkendera hälften af Roten han delade skyldigheterna till Soldaten, ville Svaranden ej längre neka, att för framtiden sluta sig till Guttorp, så wida sådant wore rätt o enrigare (?) än hwad hittills blifwit iakttaget; dock bestred han på det högsta all efterräkning för den förflutna tiden, under hwilcken han årligen utgifvit hwad Soldaten tillkommit, öfwer och icke under, hwad som bordt äga rum, wid hwilcket förhållande han ansåg sig ej kunna förpligtas att andra gången göra samma utgifter; påstående Svaranden att Käranderne hade, i thy fall att skylla sig sjelfwe, då de förr ej sökt återvinna sin förmenta rätt.

Härefter beslöts och Afsades

Att som saken angick äfwen den andra hälften i Roten, så skulle Käranderne till nästa Vinter Ting och Andra Rättegångsdagen, hvar till målet uppskjutes jemväl instämna delegarne i berörde hälft, att i saken höras, hvarförutan Käranderne ålades, att vid nämnde nästa Rättegångs Tillfälle, då Parterne borde åter sig infinna vid laga påföljd, förete wederbörandes Embetsbetyg rörande ifrågavarande Soldat Rotes sammansättning.

År och Dag, som förut skrifne äro

På Häradsrättens vägnar

Fr. M. Lund

Avskrift av handling lånad ur Åkers styckebruks arkiv.

Soldatroten No 614 Elma-Guttorp.

i Vansö socken.

Häradsrättens utslag i ett af Bönderna And. Jonsson och Per Ersson i Elma Guttorp mot Bonden Per Andersson i Staftorp instämmt mål med påstående att hemmanet Staftorp som vore anslaget till deltagande i rotering i soldatroten No 614, hemmanet Guttorp eller Elma No 5 till understöd, undandragit sig denna skyldighet, hvarför de anhålla att åbon nu måtte förklaras skyldig att till dem ersätta för de sista 10 årens uraktlåtenhet härutinnan samt för framtiden tillhållas att fullgöra denna sin skyldighet.

Häradsrätten beslöt att, eftersom roten vore delad i två hälfter, hvaraf Guttorp utgjorde ena hälften, denna sak sålunda äfven anginge den andra hälften af roten, målet skulle uppskjutas till nästa ting.

25/10 1850.

P.M. angående de hemman som deltaga i roten

17/12 1850.

Häradsrättens uppskovsprotokoll i ärendet

21/2 1851.

Häradsrättens uppskovsprotokoll emedan egaren af hemmanet Söderårby yrkat att Baron von Wahrendorff, såsom egare af såväl hemmanet Staftorp som äfven i roten deltagande hemmanet Gräfsätter och Korptorp, måtte i målet instämmas

23/5 1851. 7/7 1851.

M von Wahrendorffs inlaga i ärendet

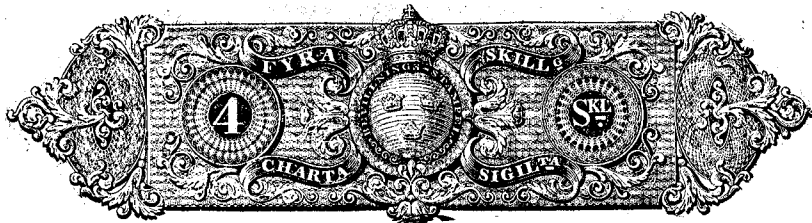
29/10 1851.

Häradsrättens uppskovsprotokoll

29/10 1851.

Häradsrättens utslag hvarigenom förklaras att hemmanet Staftorp skulle med hemmanet Guttorp deltaga i den hälft af roteringen i roten No 614 som ålåge hemmanet Guttorp, men yrkandet om 10 års ersättning för hemmanet Staftorps uraktlåtenhet afslås

5/4 1852.

Utdrag af Domboken, hållen å Lagtima Winter Tinget med Åkers Härad uti Tingshuset i Strengnäs Stad den 21ste Februari 1851.

S:D: Företogs det från sisthållne HösteTing, af orsaker Domboken för samma Ting under § 34 utvisar, till detta Ting och denna Rättegångsdag uppskjutne mål emellan Bönderne Anders Jansson och Pehr Ersson i Elma Gutturp, Wansö Socken, Kärande, samt Bonden Pehr Andersson i Staftorp, Länna Socken, Svarande, om delagtighet i Roteringen för Soldaten No 614 af Södermanlands Kongl Regemente; Uti hvilket mål Kärandena till detta Ting instämt öfrige Delegare i samma Soldat-Rote, nemligen: v. Comminister A.G. Carlsson såsom egare af 1/4dels mantal Söder Årby, Bonden Pehr Eric Pehrsson, egare af 1/8dels mantal Koppartorp eller Korptorp och Bonden Pehr Blomqvist för 1/4d mantal Gräfsätter.

Härvid inställde sig parterne personligen utom v. Comminister Carlsson som genom Härads-Domaren Eric Eklund i Kinger lät ingifva en så lydande skrift.

"Som Bönderne Anders Jansson och Pehr Ersson uti Elma Gutturp hafva medelst Stämningen No 4 låtit kalla undertecknad till andra Rättegångsdagen af instundande WinterTing med Åkers Härad, som börjas i Strengnäs den 20 instundande Februarii, att höras och sig förklara uti det af nämnde Bönder anhängit gjorda rättegångs mål emot Bonden Pehr Andersson i Länna Staftorp, angående hans åliggande, att deltaga i den hälft af Soldatrotten No 614 vid Södermanlands Kongl Regemente, hvaruti Elma Gutturp är inroteradt, så får jag, som eger hemmanet No 1 i Söder Årby, inroteradt i samma Soldatrote, härmed ödmjukast gifva vällofliga Härads Rätten tillkänna, att jag för presterliga göromål omöjligen kan komma ifrån, att nämnde Rättegångsdag infinna mig i Strengnäs för att höras och mig förklara i detta Rättegångsmål, utan får jag ödmjukast anhålla, att detta mål uppskjutes till nästa Ting med Åkers Härad.

Östra Wingåkers Prestgård den 15 Febr 1851.

A:G:Carlson"

Käranderne ingåfvo härefter till fullgörande af hvad Härads Rätten vidare föreskrifvit följande af Herr KronoFogden i orten uthändigade bevis:

"Jemlikt 1695 års General-Mönster Rulla eller Indelnings Verk, består Soldat-Roten No 614 vid Öfverste Lieutenantens, nu mera, Strengnäs Compagnie, af:

1 Mantal Gutturp

1/4 dito SörÅrby

1/4 dito Grefsätter

1/8 dito Koppartorp eller Korptorp

och är derefter hemmanet Staftorp i Länna Socken anslagit denna Rote till hjälp för 1/8del. Dock finnes, uti här förvarade Indelningsverk icke antecknat när sådant skett.

Strengnäs af Kronofogde Contoirtet den 16 Februarii 1851
Jochim Dahlström"

De sist tillkomne Svaranderne yrkade att det måtte förblifva i afseende på fördelningen af Roteringsskyldigheten vid hvad sednare år och redan länge varit, så att Staftorp blefve ansedd såsom hjelprote för hela den öfrige Roten, hvilket åter Käranderne bestridde, men som i öfrigt all ytterligare handläggning af målet fanns utan serdeles ändamål då v. Comminister Carlson ej sig infunnit, så upskjöts målet till Andra /2dra/ Rättegångsdagen af nästa Lagtima Sommaring, med föreläggande för Parterne, att då sig infinna samtelige Svaranderne, sjelfve eller genom befullmäktigade Ombud vid dem hvardera förelagt vite af Sex Riksdaler 32 Skillingar Banco, och Comminister Carlson försedd med den till detta Ting i Saken ågångne Stämning, hvilken han upgafs innehafva; Om hvilket beslut HäradsDomaren Eklund åtog sig att Carlson behörigen underrätta.

Tid och ort som ofvan

På Härads Rättens vägnar

Carl Ax. Rönqvist

Ur ConceptDomboken rätteligen utdraget betygar, På Domarembetets vägnar,

W. Hernblom